

**Semi-struktureret interview-vejledning til
UNDERSØGELSESSKEMA FOR DEPRESSIV SYMPTOMATOLOGI,
KLINISK VURDERING (IDS-C)**

PATIENTENS NAVN: _____ DATO: _____

INTERVIEWER: _____ SCORE: _____

“Jeg vil gerne stille dig nogle spørgsmål om hvordan du har haft det i de sidste 8 dage. Når du svarer på disse spørgsmål, så prøv at sammenligne den sidste uge med en periode hvor du havde det godt og var mere som du plejer at være”.

Patienter med kroniske symptomer kan være ude af stand til at angive en periode hvor de havde det normalt eller kan eventuelt angive at “deprimeret” er deres sædvanlige tilstand. Depressionstilstand bør i disse tilfælde dog ikke rates som 'normal' (d.v.s. en score på “0”).

Ved hver enkelt rating skal hyppighed, varighed og intensitet / sværhedsgrad tages i betragtning. Graden af den funktionsforstyrrelse der er forårsaget af symptomet kan være vigtig ved rating af visse, men ikke alle symptomer.

1. Hvordan har du sovet i den forløbne uge? Har du haft svært ved at falde i søvn, når du gik i seng? Hvor længe er du om at falde i søvn umiddelbart efter du er gået i seng? Hvor mange gange i den forløbne uge har du haft svært ved at falde i søvn?

1. Søvnløshed i form af indsovningsbesvær

- 0 Det tager aldrig mere end 30 minutter at falde i søvn.
- 1 Under halvdelen af gangene tager det mindst 30 minutter at falde i søvn.
- 2 De fleste gange tager det mindst 30 minutter at falde i søvn.
- 3 De fleste gange tager det mindst 60 minutter at falde i søvn.

2. Er du i løbet af den forløbne uge vågnet midt om natten? Hvor længe ligger du så vågen? Står du ud af sengen? (**HVIS INGEN SØVNLØSHED**) Har din søvn visse nætter været urolig eller forstyrret?

2. Søvnløshed - gennemsovningsbesvær

- 0 Vågner ikke i løbet af natten.
- 1 Urolig, let søvn med ganske få opvågninger.
- 2 Vågner mindst én gang i løbet af natten, men falder i søvn igen uden besvær.
- 3 Vågner de fleste nætter mere end én gang i løbet af natten og ligger vågen i 20 minutter eller længere.

3. Hvad tid er du vågnet op om morgenen i den forløbne uge? Med eller uden et vækkeur? Er det tidligere end hvad der er normalt for dig? Hvor mange gange i den forløbne uge? Er du i stand til at falde i søvn igen?

3. Søvnløshed tidlig morgenvågning

- 0 Vågner højst 30 minutter før det er nødvendigt i under halvdelen af tilfældene.
- 1 Vågner mere end 30 minutter før det er nødvendigt i over halvdelen af tilfældene.
- 2 Vågner mindst 1 time før det er nødvendigt i over halvdelen af tilfældene.
- 3 Vågner mindst 2 timer før det er nødvendigt i over halvdelen af tilfældene.

4. Hvor mange timer har du i gennemsnit sovet per døgn i den forløbne uge, når du medregner en lur ind imellem? Hvad er det meste du har sovet indenfor et døgn i sidste uge?

4. Øget søvnbehov - hypersomni

- 0 Sover højst 7-8 timer per nat, uden at tage en ekstra lur senere
- 1 Sover op til 10 timer i løbet af et døgn (lur inkluderet)
- 2 Sover op til 12 timer i løbet af et døgn (lur inkluderet)
- 3 Sover mere end 12 timer i løbet af et døgn (lur inkluderet)

5. Hvordan vil du beskrive dit humør i den forløbne uge? Har du været nedtrykt, trist til mode, ked af det eller deprimeret? Hvor meget af tiden i løbet af den forløbne uge har du følt dig _____? Hele dagen? Hver dag?

5. Stemningsleje (nedtrykt)

- 0 Føler sig ikke nedtrykt.
- 1 Føler sig nedtrykt i mindre end halvdelen af tiden.
- 2 Føler sig nedtrykt i mere end halvdelen af tiden.
Føler sig helt igennem nedtrykt så godt som hele tiden.

6. Har du været irriteret i den forløbne uge? Har du oplevet, at du lettere er blevet vred eller har ladet dig irriteres af andre? Hvor meget af tiden i den forløbne uge?

6. Stemningsleje (irriteret)

- 0 Føler sig ikke irriteret.
- 1 Føler sig irriteret mindre end halvdelen af tiden.
- 2 Føler sig irriteret mere end halvdelen af tiden.
- 3 Føler sig særdeles irriteret praktisk taget hele tiden.

7. Har du været specielt anspændt, nervøs eller pirrelig i løbet af den forløbne uge? Hvor meget af tiden?

7. Stemningsleje (angst)

- 0 Har ikke følt sig angst eller anspændt.
- 1 Føler sig angst/anspændt mindre end halvdelen af tiden.
- 2 Føler sig angst/anspændt mere end halvdelen af tiden.
- 3 Føler sig udtalt angst/anspændt så at sige hele tiden.

8. Når der i løbet af den forløbne uge skete noget godt – selv små hændelser, kom du så i bedre humør? Hvor længe varede denne bedring af humøret? Er der også hændt noget, der burde have gjort dit humør bedre men ikke gjorde det?

8. Stemningsreaktivitet

- 0 Humøret stiger til normalt niveau og varer ved i flere timer, når der hænder noget godt.
- 1 Humøret stiger, men ikke til normalt niveau, når der hænder noget godt.
- 2 Humøret stiger kun en smule i forbindelse med enkelte særlige, meget kærkomne hændelser.
- 3 Humøret bliver slet ikke bedre, ikke engang når der sker noget virkelig godt og ønsket.

9. Har du i løbet af den forløbne uge bemærket, at du har det værre på et specielt tidspunkt i løbet af dagen – for eksempel om morgenen eller om aftenen? (HVIS JA), Har det forbindelse med særlige begivenheder? Hvor meget værre har du det – en smule eller meget? Selv i weekenden?

9. Døgnvariation (stemningsleje)

- 0 Bemærker ingen regelmæssig sammenhæng mellem humør og tid på dagen.
  - 1 Humøret hænger ofte sammen med tidspunktet på dagen på grund af ydre faktorer.
  - 2 Det meste af ugen synes humøret at hænge mere sammen med tidspunktet på dagen end med begivenheder.
  - 3 Humøret er, helt forudsigeligt, markant bedre eller værre på en bestemt tid hver dag.
- 9A. Er humøret typisk værre om MORGENEN, EFTERMIDDAGEN eller AFTENEN (SÆT RING OM ÉN AF DE TRE MULIGHEDER).
- 9B. Mener patienten at humørsvingningerne skyldes ydre faktorer? JA eller NEJ (SÆT RING OM ÉN AF DE TO SVARMULIGHEDER).

10. Har du i dit liv oplevet sorg eller tab, som for eksempel en nær vens eller familiemedlems død (eller kæledyrs død, opsigelse fra en vigtig stilling, flytning)? Kan du huske, hvordan du havde det? Har dit humør i denne uge på nogen måde følt sig som sorg? (HVIS IKKE), på hvilken måde har det været anderledes?

10. Stemningens kvalitet

- 0 Sindsstemningen er praktisk taget identisk med de følelser, der er forbundet med tab ved dødsfald, eller den er upåvirket / neutral.
- 1 Sindsstemningen minder overvejende om sorgfølelse ved dødsfald, selv om den kan synes at mangle årsag, være ledsaget af større grad af angstfølelse eller være meget mere intens.
- 2 Mindre end halvdelen af tiden er sindsstemningen kvalitativt væsensforskellig fra sorgfølelse og er derfor vanskelig at forklare overfor andre.
- 3 Sindsstemningen er næsten hele tiden kvalitativt væsensforskellig fra sorgfølelse.

UDFYLD ENTEN 11 ELLER 12 (IKKE BEGGE)

11. Hvordan har din appetit været i den forløbne uge? Har du måttet tvinge dig selv til at spise? Har andre kraftigt opfordret dig til at spise eller husket dig på at få noget at spise?

11. Appetit (nedsat)

- 0 Ingen ændring i forhold til sædvanlig appetit.
- 1 Spiser sjældnere og/eller mindre mængder end sædvanligt.
- 2 Spiser meget mindre end sædvanligt og kun med overvindelse.
- 3 Spiser sjældent i løbet af et døgn og kun med meget stor overvindelse eller efter overtalelse fra andre.

12. Har du konstateret, at du spiser mere end sædvanligt? Har du følt dig drevet til at spise? Har du haft spiseorgier?

12. Appetit (øget)

- 0 Ingen ændring i forhold til sædvanlig appetit.
- 1 Føler behov for at spise hyppigere end sædvanligt.
- 2 Spiser oftere og/eller større mængder end sædvanligt.
- 3 Føler sig drevet til at spise alt for meget ved og mellem måltiderne.

UDFYLD ENTEN 13 ELLER 14 (IKKE BEGGE)

13/14. Har du bemærket nogen ændring i din vægt? Passer dit tøj ikke så godt som det plejer? Hvor meget har din vægt ændret sig i de sidste to uger?

13. Vægt (tab) inden for de seneste to uger

- 0 Har ikke konstateret nogen vægtændring.
- 1 Det føles som om der er sket et ganske lille vægttab.
- 2 Har tabt 1 kg eller mere.
- 3 Har tabt 2 ½ kg eller mere.

14. Vægt (forøgelse) inden for de seneste to uger

- 0 Har ikke konstateret nogen vægtændring.
- 1 Det føles som om der er sket en ganske lille vægtforøgelse.
- 2 Har taget 1 kg eller mere på.
- 3 Har taget 2 ½ kg eller mere på.

15. Hvordan har din koncentration været i den forløbne uge? Har du været i stand til at koncentrere dig om det, du foretog dig (som for eksempel at læse eller se fjernsyn)? Lagde du mærke til om det var vanskeligere end sædvanligt at tage beslutninger, også når de var mindre væsentlige (hvad tøj du skulle have på, hvad du skulle spise, hvad du skulle se i fjernsynet)?

15. Koncentration / Beslutningstagning

- 0 Ingen ændring i den sædvanlige evne til at koncentrere sig og træffe beslutninger.
- 1 Føler sig til tider ubeslutsom eller har lagt mærke til at opmærksomheden ofte ikke kan fastholdes.
- 2 Må det meste af tiden anstrenge sig meget for at koncentrere opmærksomheden eller for at træffe beslutninger.
- 3 Kan ikke koncentrere sig nok til at læse eller tage selv mindre beslutninger.

16. Hvordan har du haft det med dig selv i den forløbne uge? Har du gjort dig mange bebrejdelser i den seneste uge? Mere end normalt? Har du haft skyldfølelse? Føler du det som om du bliver straffet? Har du lagt mærke til om din selvværdsfølelse har været lav i den forløbne uge? Hvordan bedømmer du din ligeværdighed som menneske i forhold til andre?

16. Syn på sig selv

- 0 Mener at han/hun er ligeværdig med andre og fortjener at have det ligeså godt.
- 1 Har gjort sig flere selvbebrejdelser end sædvanligt.
- 2 Er temmelig overbevist om at han/hun har skabt problemer for andre.
- 3 Ruger over større og mindre fejl ved sig selv.

17. Hvordan har du set på fremtiden (optimistisk/pessimistisk)? Ser du lysere på tingene, hvis du får opmuntring/beroligende forsikringer fra andre? Mener du det hele kommer til at udvikle sig positivt, ændre sig til det bedre, at det nok skal gå?

17. Syn på fremtiden

- 0 Ser på fremtiden med sædvanlig optimisme.
- 1 Har nu og da et pessimistisk syn på fremtiden som dog kan ændres af andre mennesker eller begivenheder.
- 2 Er overvejende pessimistisk med hensyn til den nærmeste fremtid.
- 3 Ser intet håb for sig selv / sin situation på noget tidspunkt i fremtiden.

18. Har du i den forløbne uge følt, at livet ikke var værd at leve? Har du tanker om død eller selvmord? Hvor ofte dukker disse tanker op? Hvor længe ad gangen har du dem? Hvilke tanker har du gjort dig? Har du overvejet en selvmordsplan i løbet af den seneste uge? Har du gjort noget for at skade dig selv?

18. Selvmordstanker og -forestillinger

- 0 Tænker ikke på død eller selvmord.
- 1 Føler, at livet er tomt eller ikke er værd at leve.
- 2 Tænker på selvmord/død flere gange om ugen i adskillige minutter ad gangen.
- 3 Tænker flere gange om dagen indgående på selvmord/død, *eller* har lagt konkrete selvmordsplaner *eller* forsøgt at begå selvmord.

19. Hvad har du brugt tiden til i løbet af den forløbne uge (når du ikke har været hjemme)? Er det normalt for dig? Er du holdt op med at gøre noget, du plejede at gøre? Hvordan ville du beskrive dit niveau med hensyn til at være interesseret i og motiveret for at udføre daglige gøremål? Føler du, at du skal tage dig sammen? Er der noget, du ser frem til eller stadig kan glæde dig over?

19. Engagement

- 0 Ingen ændring fra normalt niveau m.h.t. at udvise interesse for andre mennesker og aktiviteter.
- 1 Bemærker at antallet af interesser / aktiviteter er aftaget.
- 2 Konstaterer at der kun er en eller to af de tidligere interesser tilbage.
- 3 Har praktisk taget ingen interesse længere i sine tidligere aktiviteter

20. Hvor stor var din energi i den forløbne uge? Har du lagt mærke til, om du bliver hurtigere træt, end du plejer? Har du været træt hele tiden?

20. Energi / Tendens til træthed

- 0 Ingen ændring i det sædvanlige energiniveau.
- 1 Bliver hurtigere træt end sædvanligt.
- 2 Skal gøre sig betydelige anstrengelser for at komme i gang med eller gennemføre almindelige daglige aktiviteter.
- 3 Er ikke i stand til at udføre de fleste af de almindelige daglige aktiviteter p.g.a. manglende energi.

21. Har du haft nogen glæder og fornøjelser i den forløbne uge? Har der været noget, du har nydt (måltid, film, samvær med venner)? (HVIS JA), var den glæde, du oplevede, på det normale niveau for dig? (HVIS NEJ), hvis du fik mulighed for at opleve noget glædeligt eller fornøjeligt, tror du så at du ville nyde det?

21. Glæde / Nydelse (bortset fra seksuelle aktiviteter)

- 0 Deltager i og har den sædvanlige fornemmelse af glæde ved fornøjelige aktiviteter.
- 1 Føler ikke den sædvanlige glæde ved fornøjelige aktiviteter.
- 2 Har sjældent fornøjelse af nogen aktiviteter i det hele taget.
- 3 Er ikke i stand til at registrere den mindste fornemmelse af glæde eller fornøjelse ved noget som helst.

22. Hvordan har din interesse for sex været i løbet af den forløbne uge (ikke selve aktiviteten eller muligheden, men dit interesseniveau)? Er der sket en ændring i din interesse (siden før du blev nedtrykt)? Er sex noget, du har tænkt på i denne uge? Er det usædvanligt for dig?

22. Interesse for sex

- 0 Føler den sædvanlige interesse for eller glæde ved sex.
- 1 Interessen i og glæden ved sex er næsten lige så stor som den plejer at være.
- 2 Har kun lidt lyst til eller glæde ved sex.
- 3 Har absolut ingen interesse for eller glæde ved sex.

23. Har du i den forløbne uge følt at du var langsommere m.h.t. at tænke, tale eller bevæge dig? Har nogen kommenteret det over for dig? **(RATINGEN BASERES PÅ OBSERVATION UNDER INTERVIEWET OG PATIENTENS EGET UDSAGN.)**

23. Psykomotorisk hæmning

- 0 Normal tanke-, bevægelses- og talehastighed.
- 1 Patienten har lagt mærke til nedsat tankehastighed, og stemmen er mindre moduleret.
- 2 Er flere sekunder om at besvare de fleste spørgsmål. Angiver nedsat tankehastighed.
- 3 Reagerer stort set ikke på de fleste spørgsmål uden stærk tilskyndelse.

24. Har du i den forløbne uge bemærket, at du har følt dig rastløs eller urolig? Har du følt at du ikke kunne sidde stille eller havde brug for at bevæge dig? **(RATINGEN BASERES PÅ OBSERVATION UNDER INTERVIEWET OG PATIENTENS EGET UDSAGN.)**

24. Psykomotorisk agitation

- 0 Ingen øget hastighed eller usamlethed af tankegang eller bevægelser.
- 1 Er urolig, vrider hænderne og skifter ofte stilling.
- 2 Beretter om trang til at bevæge sig omkring og viser motorisk rastløshed.
- 3 Ikke i stand til at blive siddende. Traver uroligt omkring med eller uden tilladelse.

25./26./28. Har du haft nogle af følgende fysiske symptomer i den forløbne uge? (**LÆS DE ENKELTE SYMPTOMER OP MED EN LILLE PAUSE EFTER HVERT FOR AT AFVENTE SVAR**). Hvor meget har disse symptomer generet dig i den forløbne uge? (Hvor slemt har det været? Hvor meget af tiden har du haft dem?)

25. Somatiske klager

- 0 Ingen smerter eller følelse af tunghed i arme og ben.
- 1 Klager over hovedpine, mave-, ryg- eller ledsmerter som optræder med mellemrum men ikke er invaliderende.
- 2 Klager over at de ovennævnte smerter er til stede det meste af tiden.
- 3 Ovennævnte smerter har ført til funktionsforstyrrelse.

26. Autonome og kardiovaskulære klager

- 0 Ifølge patienten er der ingen palpitationer, tremor, sløret syn, tinnitus, øget svedafsondring, dyspnø, kulde- eller hedeture eller brystsmerter.
- 1 Ovennævnte symptomer er lette og kun til stede af og til.
- 2 Ovennævnte symptomer er moderate og til stede mere end halvdelen af tiden.
- 3 Ovennævnte symptomer har ført til funktionsforstyrrelse.

28. Gastrointestinale klager

- 0 Har afføring som sædvanlig.
- 1 Har tilbagevendende obstipation og/eller diarré, i let grad.
- 2 Har obstipation eller diarré det meste af tiden, uden funktionsforstyrrelse.
- 3 Intermitterende obstipation og/eller diarré, som kræver behandling eller forårsager funktionsforstyrrelse.

27. Har du pludseligt følt dig voldsomt angst, nervøs eller yderst utilpas? Fuldstændig panikslagen uden nogen påviselig grund? Er dette forekommet inden for den sidste uges tid? Hvornår forekom det sidste gang? Hvad skete der?

Er der situationer eller ting, du konsekvent ikke bryder dig om eller undgår, fordi de gør dig angst? Nogen fobier? Har du bemærket om denne undgåelsesadfærd er tiltaget i den forløbne uge?

27. Panik-/fobisympptomer

- 0 Har hverken panikanfald eller fobisympptomer.
- 1 Har lette panikepisoder eller fobier, der som regel hverken fører til ændret adfærd eller er invaliderende.
- 2 Får kraftige panikanfald eller fobier der fører til ændret adfærd, men ikke er invaliderende.
- 3 Får mindst én gang om ugen invaliderende panikanfald eller alvorlige fobier, der medfører komplet og konsekvent undgåelsesadfærd.

29. Har du let følt dig afvist, forbigået, kritiseret eller såret af andre? Hvor ofte er dette sket? Hvordan reagerer du, når dette sker – bliver du vred, ked af det osv.? (Find ud af, hvor stærk reaktionen er.) Hvordan indvirker det på din evne til at omgås andre mennesker eller til at klare arbejdsopgaver?

29. Nærtagenhed

- 0 Føler sig ikke afvist, forbigået eller kritiseret af andre i det hele taget.
- 1 Føler sig en gang imellem afvist, forbigået, kritiseret eller såret af andre.
- 2 Føler sig ofte afvist, forbigået, kritiseret eller såret af andre, dog kun med lettere indvirkning på social og arbejdsmæssig funktionsevne.
- 3 Føler sig ofte afvist, forbigået, kritiseret eller såret af andre, hvilket har ført til nedsat social og arbejdsmæssig funktionsevne.

30. Har du i den forløbne uge haft en følelse af, at du var tynget ned, som om du havde bly i arme og ben? Hvor mange dage? Hvor meget af tiden? Forstyrrer disse symptomer dine daglige aktiviteter?

30. Blytungthed / fysisk energi

- 0 Har ikke nogen fysisk fornemmelse af at være tynget ned og tappet for fysisk energi.
- 1 Har i perioder følelsen af at være fysisk nedtynget og tappet for fysisk energi, men uden negativ indvirkning på arbejde, skolegang eller aktivitetsniveau.
- 2 Føler sig fysisk tynget ned (tappet for fysisk energi) over halvdelen af tiden.
- 3 Føler sig fysisk tynget ned (tappet for fysisk energi) det meste af tiden, adskillige timer dagligt, flere dage om ugen.

Scoringsområde: 0-90

Score: _____